

Inšpirované hororovým filmom „Očista“ (The Purge)

Ak poviete veľkú lož
a budete ju dookola opakovať,
ľudia jej nakoniec uveria.

Joseph Goebbels
ríšsky minister propagandy

Toto je skutočný príbeh!*

* Neverte nikomu, kto vám sľubuje pravdu,
kým vám nevyrozpráva svoj príbeh.

Prológ

O mesiac neskôr

„**M**áte telefón.“
Doktor Martin Roth, psychiater s neobyčajne hladkou, na primára až chlapčensky pôsobiacou tvárou, jej chcel podať slúchadlo, ale odrazu dostala strach.

V prvej chvíli sa potešila, že bude počuť iný hlas ako hlasy terapeutov a spoluväzňov, hoci doktor Roth nemal rád, keď tak označovala ostatných pacientov. No vzápätí ju vydesila úzkostná predstava, že už po prvom slove volajúceho jej telefón vzplanie v ruke a popáli jej zjazvenú hlavu. Bála sa, že jej cez ušný bubienok do mozgu vyšľahne ostrý plameň. Samozrejme, vedela, že je to nezmysel. Podľa nej však nie taký veľký ako zvyčajné povery – človek predsa môže vyhrať v lotérii, aj keď rozbil zrkadlo. Alebo spánková víla, o ktorej si v detstve celé roky myslela, že je skutočná. Perfektný výmysel, ktorý jej matka vytiahla vždy, keď sa jej nechcelo čítať rozprávku na dobrú noc. „Ak hneď teraz zhasneš svetlo, spánková víla ti v noci nechá pred dverami prekvapenie. Želaj si niečo!“

Čokoládu.

Raz si zaželala princeznovské šaty, inokedy domček pre bábičky, no väčšinou sladkosti, pretože malé želania – ako rýchlo zistila – sa niekedy splnili. Matka zrejme nemala dost veľké výtčiky svedomia na to, aby jej splnila aj väčšie.

Keby dnes matka zastala pri jej nemocničnej posteli v uzavretej časti oddelenia 17, pobožkala ju na špičku nosa a spýtala sa jej, čo si želá od spánkovej víly, chytila by ju za ruku ako topiaci sa hľadajúci záchranu a s očami rozšírenými od strachu by zvolala:

„Želám si, aby sa to nikdy nestalo!“

Pánboh vie, že si to želám z celého srdca!

A potom by sa rozplakala, pretože už dávno nemá päť rokov a je priveľká na to, aby verila na želania a zázraky. Hoci presne to by teraz potrebovala.

Zázrak, ktorý by odčinil všetko, čo napáchala a čo nakoniec viedlo k takému veľkému krvipreliatu, hrôze a utrpeniu.

„Ale iba smrť vráti ručičku na nulu.“

Ako jej často hovorieval Oz, a človek naozaj nemusel mať veľa životných skúseností, aby to vedel. Všetko sa raz zničí: chladnička, láska, rozum.

Dnes by už nevedela povedať, kedy ju strach pripravil o rozum.

Alebo áno? Pravdepodobne to bolo v deň, keď boli naposledy v kontakte.

Oz, o ktorom nevedela oveľa viac ako to, že používa ten hlúpy pseudonym, jej krátko pred polnocou v telefóne ukázal svoju pravú tvár, a pritom ani neodhalil svoju identitu.

„Prečo to nezastavíme?“ spýtala sa ho so slzami v očiach, pretože pochopila, že Oz nikdy nemal v úmysle doviest experiment do pokojného konca. Využil ju. Horšie a brutálnejšie ako ktokoľvek predtým.

„A prečo by sme mali?“ spýtal sa.

„Takto sme to predsa neplánovali!“

„Život nemožno naplánovať, moja malá. Je to poznávací proces. Plynie a my sa prizeráme.“

„Lenže my nie sme pozorovatelia. My sme to vytvorili.“

Oz sa zasmial a jej sa zdalo, že vidí, ako pri tom krúti hlavou.

„Mali sme nápad. A ako tvrdil už Dürrenmatt vo *Fyzikoch*: Nápad, ktorý bol raz vymyslený, nie je možné vziať späť. Aj keby sme teraz prestali, niekto iný by naše dielo dokončil.“

„Ale potom by sme už neboli na vine my.“

„Ale áno. Sme vinní, odkedy sme experiment spustili. Ak niekto zomrie – a to sa stane –, tak iba preto, že sme vrahov priviedli na tú myšlienku.“

„Ale to som nikdy nechcela!“ Triasla sa tak, až jej okolitý svet pripadal ako rozmazaný kamerový záznam. „S tým nemôžem žiť.“

„Obávam sa, že budeš musieť.“

„Prosím ťa.“

„O čo?“

„Zastav to.“

Zasmial sa. „Sme krátko pred zlomom. Teraz predsa nemôžem experiment zastaviť. To ako keby sme zahodili účinnú očkovaciu látku a ani ju predtým neotestovali. Vedecká prerušovaná súlož.“

Očkovacia látka.

Pri tých slovách jej niečo napadlo: „Tak to urobme ako Salk.“

„Ako kto?“

„Jonas Salk. Objavitel' vakcíny proti detskej obrne. Očkovaciu látku, ktorú vyvinul, vyskúšal najskôr na sebe.“

Ticho.

Zjavne tým Oza zaskočila. Možno o tom naozaj premýšľala. Zopakovala do ticha: „Urob to ako Salk. Budeme pokusné králiky.“

Keď konečne odpovedal, v prvej chvíli nemohla uveriť, že naozaj súhlasí.

„To vôbec nie je zlý nápad. Značím si to.“

Prikývla. Uľavilo sa jej, ale aj tak mala strach. Ten ešte narástol, keď Oz dodal: „Tvoje meno je už na zozname.“

Zastavilo sa jej srdce.

„A čo ty?“

„Ja sa nemôžem zúčastniť.“

„Prečo nie?“

Ty zbabelec! Ty zbabelá sviňa!

„Som iný ako ty.“

„Čo nás odlišuje, prosím ťa?“ spýtala sa.

Okrem úprimnosti, vrelosti a srdca?

„Mne sa nechce zomrieť,“ povedal a položil.

A už sa jej nikdy viac neozval.

Ignoroval jej telefonáty.

Aj jej výkriky.

– Keď pred ňou stál muž so slzným sprejom.

– Keď sa jej tesne pri hlave rozbilo sklo.

– Alebo keď jej chcel muž s odpadkovým vrecom na hlave vraziť nôž do oka.

Oz bol pritom po celý čas pri nej. Pozoroval ju. Striehol. Špehoval ju. Tým si bola istá.

Bola si tým rovnako istá, ako vedela, že žiadna spánková víla neexistuje.

A že už nikdy nebude smieť opustiť tento ústav.

Aj keď sa doktor Roth na ňu niekedy pozeral tak, akoby jej rozprávaniu o OsemNoci veril.

Ale možno je iba dobrý herec a myslí si svoje.

Ako by mu to mohla zazlievať?

Sama nedokázala rozlíšiť, či to skutočne zažila, alebo to bola iba perverzná nočná mora.

„Máte telefón,“ zopakoval šeptom doktor Roth. Ešte stále stál pri nej, ale keď sa ponorila do spomienok, úplne naňho zabudla. Konečne si od neho vzala slúchadlo.

„Kto je tam?“ spýtala sa a muž na druhom konci linky sa predstavil falošným menom. Hlas však bol jeho a ona si s úľavou vydýchla.

Vďakabohu. Je to on!

Vďačne sa usmiala na psychiatra.

Urobila dobre, že doktora Rotha poslúchla.

Mal pravdu, keď ju prehováral, aby hovor prijala.

Dočerta, nikdy by si nebola pomyslela, že telefonovať s mŕtvym môže byť taký dobrý pocit.

*You better run
Cause we got guns
(...)
We're killing strangers
So we don't kill the ones that we love*

*(Máme zbrane, tak radšej bež
(...)
Zabíjame cudzincov
a nechávame nažive tých, ktorých milujeme)*

Marilyn Manson
„Killing Strangers“

*Ak skupina ľudí na internete provokuje,
nevedomuje si, čo tým spôsobuje. Jednotlivci sa pridajú,
pretože to robia všetci.*

Herbert Scheithauer, profesor psychológie, Freie Universität Berlin
„Štvanica na YouTube. Miesto pre anonymnú nenávisť“
vyšlo v *Süddeutsche Zeitung*, 14. 12. 2013

*Davy nikdy neprahli po pravde.
Odvracajú sa od skutočnosti, ktorá sa im nepáči,
a radšej zbožňujú klam, keď ich zláka.
Kto ich dokáže oklamať, lahko ich ovládne,
kto sa im snaží veci objasniť, vždy sa stane ich obeťou.*

Gustave Le Bon (1841 – 1931), francúzsky lekár
a zakladateľ psychológie mäs

1. kapitola

Ben
Pred mesiacom

Benovi sa triasli ruky.

Nebolo to nič nezvyčajné, stávalo sa mu to často. Vždy, keď vedel, že zasa raz stratil kontrolu. Jeho prsty boli ako seizmograf. Nervózne antény predvídajúce otrasy, pri ktorých sa mu opäť prepadne zem pod nohami.

Pritom prišiel načas, aby to tentoraz nepokazil. Zdalo sa však, že sa mu to nepodarilo.

„Je mi ľúto,“ povedal gitarista kapely Lars a jeho melancholický tón sa hodil k jeho smutnému pohľadu baseta.

Ben sa neisto usmial a ukázal na súpravu bicích, ktoré už niekto rozostavil. Tomy čerstvo oprášené a vyleštené, stojany na činely sa vo svetlách hotelového baru leskli ako výfuk novej motorky.

„Viem, že naposledy som to zbabral, ale dnes večer to zvládnem,“ povedal.

Gitarista, ktorý bol zároveň aj lídrom kapely, zahasil cigaretu v popolníku a ľútostivo pokrútil hlavou. „Nejde to, Ben. Mike povedal nie.“

„Je tu?“

Ben sa pozrel na hodinky. *Nie*. Manažér hotela sa tu tak skoro neukáže. Bolo 17.20. Do začiatku vystúpenia zostávalo vyše pol hodiny, no bar bol už otvorený. Pri barovom pulte sa rozprávali a smiali dvaja starší muži v sivých oblekoch a zodratých topánkach. V jednom z kožených rohových boxov, ktoré síce vyzerali pohodlne, no boli tvrdé ako oceľ, si párik vychutnával drink po práci.

To bol problém hotela Travel Star pri výstavisku pod vysie-

lacou vežou. Na prvý pohľad pôsobil ako lepší hotel strednej triedy. Keď sa však človek prizrel bližšie, pochopil dvojhviezdičkové recenzie, ktoré síce chválili prívetivosť personálu, no kritizovali plesnivé škáry v sprchovacom kúte.

To, že Travel Star nie je Adlon, sa dalo vytušiť už z cien – päťdesiatdeväť eur za noc –, aj z toho, že tam každú sobotu vystupovali *Spiders*. Nie práve najslávnejšia kapela na svete. Ani najlepšia cover kapela v Berlíne.

Keď k nim Ben nastúpil ako bubeník, nenávidel sa. Ešte pred štyrmi rokmi hrával svoje vlastné rockové skladby v klube *Quasimodo*. Teraz bol rád, keď mu pri skladbe „Y. M. C. A.“ od *Village People* podnapité publikum nestrielalo do hlavy koktailové čerešne. Stala sa z neho hudobná šľapka. Predával sa ako interpret výťahovej hudby. Ani vo sne by mu nenapadlo, že raz bude o takú mizernú prácu dokonca prosiť. Prítom sa to dalo čakať. Často si myslel, že už klesol na úplné dno, no potom vždy spadol ešte o poschodie nižšie.

„Lars, tú prácu potrebujem. Meškám s výživným. Veď vieš, že moja dcéra...“

„Áno, áno, viem. A to s Jule ma mrzí, naozaj. Ale aj keby som chcel, nejde to. Nechodil si na skúšky, potom čo...“

„Skúšky? Čo chceš skúšať na *Kool & the Gang*?“

„... potom čo si sa na poslednom koncerte povracal vedľa basového bubna. Starec, museli sme prerušiť vystúpenie. Stálo nás to šesťsto eur!“

„Urobil som chybu, hlúpu chybu. Vieš, že odvtedy nepijem. Jednoducho som mal zlý deň. Viac sa to nestane.“

Lars prikývol.

„Presne tak. Viac sa to nestane. Prepáč, kamoš. Už za teba máme náhradu.“

Náhradu.

Keď o štyri minúty neskôr sedel Ben na lavičke pred vchodom do hotela a sledoval, ako zájazdový autobus manévruje po neďalekej autobusovej stanici, pomyslel si, že by to bol celkom dobrý nápis na jeho náhrobný kameň:

*Tu odpočíva Benjamin Rühmann.
Dožil sa iba tridsaťdeväť rokov.
Ale nemajte obavy,
už sme za neho našli náhradu.*

Väčšinou to išlo rýchlo. *Spiders* bola už štvrtá kapela, z ktorej ho vyhodili, ak nerátal *Fast Forward*. Skupinu, ktorú založil a z ktorej odišiel – krátko predtým, ako vydala svoj prvý veľký hit. Prvý z mnohých. *Fast Forward* koncertovali v USA a práve hosťovali v *Tonight Show* v New Yorku.

Posledný rozhovor poskytol pre rubriku ekonomického časopisu „Takmer slávni – ľudia, ktorí sa takmer stali hviezdami“. V článku ho prirovnávali k Tonyemu Chapmanovi, ktorý v roku 1962 v londýnskom *Marquee Club* na prvom oficiálnom koncerte *Rolling Stones* sedel za bicími a krátko nato kapelu dobrovoľne opustil.

„O dobrovoľnom odchode sa v mojom prípade nedá hovoriť,“ povedal Ben nahlas. Staršia dáma, ktorá práve prechádzala okolo, sa naňho začudovane pozrela. Ťahala za sebou hnedý kufor na kolieskach a Ben chvíľu zvažoval, či jej má pomôcť k autobusu. Čelo sa jej lesklo od potu. Nie div, pri tých teplotách. Tropických dní bolo čoraz menej, no v tento augustový deň v Berlíne pravdepodobne neklesnú ani nočné teploty pod dvadsaťosem stupňov Celzia. Iba ak by blížiaci sa búrka priniesla ochladenie. Obloha sa už zaťahovala.

Ben pozoroval takmer pravouhlý mrak s rozstrapkanými okrajmi, ktorý mu pripomínal starý elektrónkový televízor s anténou, a zrazu zacítil v ústach mdlú chuť lacného vína.

Kyslastú spomienku na noc, keď sa nezmyselne, no nie bezdôvodne opil pred televízorom.

Vstal z lavičky a hľadal vo vreckách nohavíc kľúč od auta, keď začul krik.

Vystrašený.

Bolestný.

Podľa všetkého to bol krik veľmi mladej ženy.